

Bo Levu uspelo pregrizniti papir?

Ljubljani že nekaj časa primanjkuje nočitvenih zmogljivosti. Po nekaj suhih letih, ko nismo pridobili takorekoč nobene novega ležišča, se obeta, da končno dobimo novi hotelski objekt. Toda tem obetom, ki so se nekaterim, v tem primeru delavcem Leva, kjer naj bi se »locirala« nova naložba, zdeli takorekoč realnost naslednjega trenutka, grozi, da klonejo pred oviro, ki je tipični proizvod naših družbenih razmer.

Gre za to, da je ta hip vse odvisno od hitrosti mlinskih kamnov v administrativno-upravnih mlinih, iz katerih morajo priti na dan z ustreznimi žigi in podpisi opremljeni papirji. Toda to bi lahko bila zgodba iz kateregakoli konca tega planeta, če ne bi predstavnikom Leva »izračunali«, da jim potrebna dokumentacija ne more biti vročena v roke prej kot v 22 do 24 mesecih.

»Nerodnost« tega čakalnega roka prihaja do izraza glede na specifičnost rešitve, s katero naj bi Lev zmogel zahtevni gradbeni zalogaj – z dozidavo oziroma prenovo stare zgradbe in z gradnjo novega dela naj bi pridobili 520 ležišč.

Decembra lani so namreč vodilni delavci Leva z zahodnonemškim poslovnim part-

nerjem RTM podpisali predpogodbo za financiranje celotnega objekta pod ugodnimi pogoji (20-letno odplačevanje, 18 mesečni moratorij, 8% obrestna mera). Odplačevanje naj bi potekalo na podlagi enega od načinov »time sharinga« – oddajanja določena dela zmogljivosti za določen čas. Čas, ko naj bi dokončno padla odločitev za sklenitev omenjenega finančnega aranžmaja, je bil okvirno določen za 15. april.

V Levu menijo, da je finančna ponudba zahodnonemškega partnerja nedvomno zelo ugodna, in – kot trdijo – se takšne prilagoditve ne ponudijo vsak dan. Zato so zastavili vso energijo in vpliv, da bi prišli do ustreznih papirjev, brez katerih ni moč podpisati pogodbe. Pri tem menijo, da na omenjeno naložbo ne gre

gledati le kot na »interno« stvar Leva, marveč kot na interes mesta. Zato skušajo v svoja prizadevanja vključiti vse pristojne in vplivne mestne institucije, ki bi lahko pospešile postopek pridobivanja dokumentacije. Predvsem vidijo realno možnost v uporabi enofaznega postopka sprejemanja zazidalnega načrta.

Glede na sila skromen preostanek časa v Levu ne skrivajo, da se nameravajo z zahodnonemškim partnerjem dogovarjati za začasen odlog podpisa pogodbe.

V primeru, da se načrti za skrajšanje postopka za pridobitev dokumentacije in za odlog podpisa pogodbe ne bodo posrečili, ni moč računati niti na to, da bi se z lastnimi finančnimi viri lotili vsaj obnovitve stare zgradbe, kaj šele gradnje novega objekta. Trenutno je akumulacijska moč Leva takšna, da iz lastnih virov ne zmorejo plačati niti vseh stroškov pridobitve dokumentacije (ki bi jo v primeru uresničitve pogodbe z Zahodnimi Nemci tudi plačali iz njihovega kredita).

JK

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL

O čem lahko še odločamo?

Člani predsedstva občinske konference SZDL naše občine so na seji 24. marca obravnavali poročilo o delu občinske skupščine in poročilo izvršnega sveta o delu v preteklem dvehletnem mandatskem obdobju. Med drugim so opozorili na neuskladenost obeh dokumentov in predlagali, naj bi v prihodnje skupščina in IS tesneje sodelovala pri pripravi tega gradiva.

V razpravi so med drugim omenili vprašanje vloge družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Njegove dnevne rede preveč obremenjujejo s točkami, ki sodijo v pristojnost drugih in mu tako dajemo nekakšno vlogo splošnega zbora. Dnevne rede skupščinskih zborov sploh preveč obremenjujemo z zadevami, ki bi jih lahko obravnavala in o njih odločala druga telesa. Posebej so v razpravi opozorili na status mesta, ki bi moral biti podrobneje obdelan.

Delovanje delegatskega sistema pa obravnavamo preveč površno, saj se ne spuščamo v dogajanja na področju delovanja delegacij in konferenc delegacij. Po mnenju, ki smo ga slišali v razpravi, so zlasti seje zbora združenega dela dokaj problematične zlasti še zato, ker se vedno sestaja na robu sklepčnosti. Delegacije v OZD se redko sestajajo, konference delegacij pa so skoraj vedno nesklepčne. Vprašanje je, kakšna je potem vloga delegata, ki pride s take nesklepčne seje na zasedanje zbora občinske skupščine. Pri delu zbora krajevnih skupnosti se ne pojavljajo taki problemi, saj so tu delegati neprimerno bolj zainteresirani za razreševanje vrste krajevnih problemov in nanje lahko tudi odločilno vplivajo.

Pasivnost delegatov najbrž ne gre pripisati zgolj njihovi nevestnosti, ampak bolj dejstvu da imajo – vsaj kar zadeva gospodarstvo – zelo malo možnosti vplivati na urejevanje razmer. Delovni ljudje sploh nimajo več nobene oblasti, smo slišali na seji in v zvezi s tem tudi retorično vprašanje, o čem lahko sploh še odločajo. Preveč se izčrpavajo v malih zadevah, za velike pa zmanjkuje časa.

N.I.

OBISK V DELOVNI ORGANIZACIJI

Nova pota Kartonažne

Odločni smo spremeniti obstoječe stanje. V poročilu o delu izvršnega sveta in upravnih organov skupščine občine Ljubljana-Center smo kar trikrat zasledili ime že 90 let stare svetovne znane tovarne KTL industrije papirja in embalaže iz Ljubljane. Bila je med organizacijami, ki so v preteklem obdobju poslovale z izgubo ali motnjami v poslovanju.

Miroslav Samardžija

za nadaljnji razvoj. Celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek pa se mora kar trikrat povečati. Investirali bodo le v tistih tozidih, ki so investicijsko sposobni, združena sredstva pa kanalizirali v donosno proizvodnjo. Predvidevajo tudi preselitev na novo lokacijo v Moste, ker gre za bistveno povečanje njihove učinkovitosti s kompleksnim prijemom pri izboljšavah v delovanju vseh poslovnih funkcij in poslovnega načrta. Omeniti še moramo, da so leto 1988 proglasili za leto dviga kakovosti na vseh področjih.

To so na pogled nedosegljivi cilji, toda kjer je volja, so tudi uspehi. Opravičila za slabo delo ni, medsebojna obtoževanja ne vodijo nikamor. Pot k napredku vodi le s strpnim in strokovnim delom. Ob upoštevanju različnih mnenj in interesov in s stalnim preverjanjem svojega in skupnega dela.

Res, da so jih zelo prizadeli ukrepi ZIS, saj računajo, da bodo prav zaradi ukrepov v prvem četrtletju imeli v celotni DO kar za 2,5 milijarde dinarjev izguba dohodka. S tako politiko ZIS se ne morejo strinjati, zlasti ne, ker ob dovoljenem dvigu zadnje dni, ZIS sploh ni upošteval upravičenih zahtev papirne industrije. To je velik problem.

Problem pa smo velikokrat tudi mi sami, je v pogovoru dejal predsednik KPO Miroslav Samardžija. V preteklem obdobju smo se preveč ukvarjali sami s seboj, potem pa izgubljali trg in čedalje slabše delali. Zato pa bo v prihodnje toliko bolj potrebna enotna volja, večja strokovnost in večja želja za oblikovanje skupnih interesov in sredstev na področju razvoja, gospodarjenja in uskladitvi medsebojnih problemov po samoupravnih poti.

LOJZE ČEPUŠ

IZVRŠNI SVET O MOTNJAH V GOSPODARJENJU

Družbeno varstvo za »Turizem in rent a car«

Izvršni svet občine Center je na seji 15. marca sklenil predlagati občinski skupščini naj že na sejah zborov, ki bodo v četrtek, 31. marca sprejme sklep o začasnem družbenem varstvu za tozid Turizem in rent a car, ki deluje v sestavi delovne organizacije Golf turist.

S tem je izvršni svet sprejel predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki je ugotovil vrsto nepravilnosti in neurejene odnose v tej organizaciji. Zaradi nevdržnih razmer se je tudi močno povečala fluktuacija delavcev. Zlasti pa zaskrbljuje dejstvo, da so poslovno leto sklenili s 140 milijoni (po trditvah direktorja tozda le 90 milijoni) dinarjev izgube.

Zaradi neurejenih odnosov je povsem upadla tudi delovna vnema in po podatkih, ki smo jih slišali na seji, v tozdu že tri mesece ne delajo. Vrhunec vsega pa je doseglo dejstvo, da je delavskemu svetu potekel

mandat 29. januarja (po drugih podatkih 15. februarja) letos, zaradi česar je postalo poslovanje nezakonito. Vprašljiv je celo zaključni račun, ki ga mora sprejeti in potrditi delavski svet, tega pa praktično ni več. Osebnih dohodki v tozdu znašajo v poprečju komaj 260 do 270 tisoč dinarjev.

Glavni očitki družbenega pravobranilca samoupravljanja letijo na direktorja Srečka Čoža, ki po njegovem mnenju ni sposoben urediti razmer v podjetju. Zaradi tega je družbeni pravobranilec samoupravljanja tudi zahteval, da se »odstavi poslovodni organ TOZD tov. Srečko Čož«. Direktor Srečko Čož, ki je tudi sodeloval na seji izvršnega sveta, je skušal pojasniti nekatere trditve družbenega pravobranilca, nekatere pa je tudi zanikal. Vendar pa člani izvršnega sveta niso sprejeli njegovih izjav s pripombo, da ni argumentov, ki bi ovrgli tisto, kar je pojasnil družbeni pravobranilec.

N.I.

OBISK V GOSTINSKEM PODJETJU LJUBLJANA

Razvoj ali »bifejizacija«

Že kot zguljen refren nam zvenijo politikove besede o tem, kako nujno je ustrezno družbeno ovrednotiti gospodarski pomen turizma in gostinstva in mu nameniti večjo razvojno skrb. Ta, sicer dobronamerna in najbrž iskreno mišljena deklaracija pa v praksi žal ne kaže ustrezne potrditve. Namesto dinamičnega razvoja se nam dandanes turizem in gostinstvo predstavljata predvsem kot dejavnost, ki ži-votari.

Že kot zguljen refren nam zvenijo politikove besede o tem, kako nujno je ustrezno družbeno ovrednotiti gospodarski pomen turizma in gostinstva in mu nameniti večjo razvojno skrb.

Tudi v Centru priznavamo turizmu in gostinstvu v planskih dokumentih eno od prednostnih mest. Tako smo na primer celo zapisali, naj bi se turizem in gostinstvo razvijala po 2-odstotni letni stopnji rasti, vendar nam gre izpolnjevanje tega načrta bolj slabo od rok. Še posebej velja to za gostinstvo.

V Gostinskem podjetju Ljubljana, ki predstavlja okoli 70 odstotkov ljubljanskega gostinstva, celo poudarjajo, da Ljubljana z razvirstostjo in kakovostjo svojega gostinstva zaostaja tudi že za nekaterimi drugimi slovenskimi mesti. V omenjeni organizaciji, ki je organizirana kot sozd in ima dva tozda in šest enovitih delovnih organizacij, soglašajo z oceno, da takšno stanje tudi ni tisto, kar naj bi Ljubljana kot upravni in poslovni center Slovenije in hkrati

kot turistično mesto ponujala.

V zadnjem obdobju je celo zaznati težnjo po »bifejizaciji« lokalov, kar je znamenje nizkih ambicij gostinstva, ki se raje odloča za perspektivno skromne, a hitro donosne dejavnosti. Takšno poslovno naravnost uveljavlja vrsta tako objektivnih kot subjektivnih vzrokov. Znano je namreč, da je gostinstvo nizko akumulativno, kar mu že v izhodišču daje šibke možnosti za večje naložbe v prenovo in posodobitev svoje dejavnosti.

Prejkone, in to v celoti velja tudi za Gostinsko podjetje Ljubljana, pa si te možnosti zmanjšuje tudi samo, ko se še tako pičla sredstva drobe na tozdovske vrtilčke. Nedvomno čaka vodstvo sozda še trdo delo pri uveljavljanju sozdovskih funkcij, ki naj bi zagotovile koncentriranje vseh vrst »energije«, katere učinki so zaradi razdrobljenosti občutno manjši. Treba je povedati, da so v sozdu že pred časom sprejeli program združevanja nekaterih funkcij na ravni sozda (finance,

razvoj in investicije, skupna nabava, zunanja trgovina, kadrovska politika, skupni tržni nastop, uvajanje integralnega informacijskega sistema), vendar pa so za zdaj uspehi prav zaradi tozdovskega zapiranja še skromni.

Vendar pa očitno pri dosedajni »funkcionirajoči« organiziranosti ne bo mogoče vztrajati. Perspektivnejših razvojnih programov ni mogoče uresničevati z razmeroma nizko kvalifikacijsko kadrovske strukturo, povrh vsega razdrobljeno na tozde, ki štejejo od 35 do 350 delavcev.

Nedvomno bo treba oblikovati kadrovske jedro, ki se bo lahko strokovno spoprijelo s problemi organizacije, tehnologije in razvoja. V Gostinskem podjetju Ljubljana bodo morali kar najbolj odločno začeti uvajati organizacijsko-tehnološke spremembe in specializirati gostinsko ponudbo. Že v bližnji prihodnosti naj bi uresničili načrt elitne specializacije vsaj nekaterih lokalov. Tako naj bi v nekaj lokalov uvedli narodno kuhinjo, dobili naj bi lokal s sodobnim načinom samopostrežbe, lokal s hitro prehrano in specializiran lokal za družbeno prehrano. To so storitve, ki zahtevajo več raznovrstnega vlaganja, katerega sadovi se najbrž ne bodo pokazali že jutri, vendar utegnejo biti zato toliko obilnejši.

JK